

GrenzeloosActief

Stappenplan regionale samenwerking Grenzeloos actief

Om sport en bewegen voor iedereen met een beperking mogelijk te maken en de vraag naar sport- en beweegaanbod te matchen aan een passend aanbod in de buurt, is krachtbundeling van verschillende partijen nodig. Deze samenwerking heeft een grotere kans van slagen als organisaties uit de sport, zorg en het sociale domein intensief samenwerken. Kennis over sport en bewegen en mensen met een beperking wordt gebundeld, er is meer bereik en het draagvlak is groter. Bovendien leidt goede samenwerking vaak tot een betere match van de vraag met het aanbod. Maar hoe werken organisaties uit deze verschillende hoeken succesvol samen? Vier logische stappen inclusief tips op een rij.

GrenzeloosActief

Stappen voor samenwerking

Onderstaand stappenplan is primair geschreven vanuit gemeenten. Het initiatief kan natuurlijk ook vanuit andere partijen komen. Lees het stappenplan dan ook op deze manier. Verder geldt dit stappenplan voor zowel nieuwe als bestaande samenwerkingsverbanden die met een nieuw initiatief beginnen.

Stap 1 Initiatief nemen

anderen enthousiast maken voor het initiatief

Je wilt een samenwerkingsverband opzetten voor aangepast sporten. In deze fase worden eerste ideeën gevormd. Als initiatiefnemer zie je regionale samenwerking als oplossing voor een probleem. Het probleem is divers, zoals het achterblijven van de sport- en beweegdeelname van mensen met een beperking in jouw regio, het niet aansluiten van het sport- en beweegaanbod voor mensen met een handicap in de regio, het niet vindbaar zijn van het sport- en beweegaanbod door mensen met een beperking.

Meestal komt het initiatief vanuit de gemeente(n). Jij neemt het initiatief tot samenwerken en wilt mensen en organisaties zoeken die een bijdrage kunnen leveren aan een beter sport- en beweegklimaat voor mensen met een beperking. Kijk hiervoor niet alleen binnen de groep mensen met wie je al veel samenwerkt, maar kijk ook buiten het bekende netwerk. Denk bijvoorbeeld aan omliggende gemeenten, sportaanbieders, zorg- en onderwijsinstellingen (waar mensen met een beperking zijn), bedrijfsleven en fondsen. Betrek je mensen tijdig, dat maakt dat zij zich meer betrokken voelen en dat het initiatief 'van iedereen' wordt.

Je hebt nu een groepje enthousiaste medestanders. Het is nog niet noodzakelijk om de afspraken officieel te regelen. Behoed je er ook voor om snel tot actie over te gaan. Eerst vorm je met je medestanders een informele initiatiefgroep. Je kunt dit ook een informeel netwerk rondom je eerste initiatief noemen. Samen werk je de eerste ideeën uit. Jullie bespreken de mogelijkheden van jouw idee en onderzoeken deze. Hiermee zorg je voor gedeeld eigenaarschap van het idee. Houd er rekening mee dat jouw eerste idee bijgesteld wordt door de inbreng van je medestanders. Zorg ervoor dat iedereen zijn mening mag geven, ook als dat niet jouw mening is!

Tip: Werk vanuit een gedeelde passie

Zoek in deze fase naar partners met dezelfde passie. Voor het onderwerp in dit stappenplan kunnen we verwachten dat iedere partner affiniteit heeft met de groep mensen met een beperking. Bespreek wat hun passie is, vanuit daar ontstaat het enthousiasme. Deze gedeelde passie blijft een belangrijke energiebron. Een enthousiaste samenwerking maakt de start soepeler, staat sterker en bereikt meer.

mede mogelijk gemaakt door

GrenzeloosActief

Tip: Maak belangen bespreekbaar

Elke samenwerkingspartner heeft zijn eigen belangen. Eigen belangen zijn niet 'vies', ze zijn juist nodig voor de betrokkenheid en de persoonlijke motivatie om je in te zetten voor een initiatief. Het is aan te raden om aan het begin van de samenwerking belangen en verwachtingen helder uit te spreken naar elkaar. Deze mogen verschillen, maar moeten de gezamenlijke ambitie niet in de weg staan. Dit vraagt van alle partners om te luisteren zonder te oordelen, met begrip en ruimte voor de ander. Schuring of spanning in deze gesprekken mogen er zijn: liever nu dan later in de samenwerking.

Mogelijke partners

Voor het bij elkaar brengen van de vraag en het aanbod naar passende sporten en beweegvormen voor mensen met een beperking zijn veel verschillende partijen nodig. Aan welke partijen kunnen we denken en vanuit welk mogelijk belang willen deze partijen een bijdrage leveren?

Gemeenten zijn vaak de initiatiefnemer voor het regionaal samenwerkingsverband aangepast sporten. Gemeenten kennen vaak een coördinerende rol en zijn in veel gevallen de financierende partner van het samenwerkingsverband.

De voornaamste rol van sport- en beweegaanbieders is het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten voor hun leden. Zij zijn zich bewust van hun maatschappelijke rol en willen met hun aanbod diverse doelgroepen bereiken. Het aanbieden van activiteiten voor mensen met een beperking past in deze visie. Belangen die tevens een rol spelen zijn het werven van nieuwe leden en (daarmee) inkomsten voor de aanbieder. Denk aan organisaties als sportverenigingen, aan commercieel aanbod van sportscholen en ook burgerinitiatieven.

De kerntaak van organisaties die in contact staan met de doelgroep zoals zorginstellingen, revalidatieinstellingen, huisartsen, fysiotherapeuten, onderwijsinstellingen, MEE en sociale wijkteams is niet gericht op sport en bewegen. Wel zijn zij een belangrijke schakel voor informatie over structureel sporten en bewegen en kunnen zij een stimulerende rol spelen. Het belang van mensen met een beperking staat voor deze organisaties voorop, het belang van onder andere gezondheid, participatie, sociale contacten en zelfvertrouwen.

Tot slot zijn er diverse andere bedrijven en organisaties die bij het initiatief betrokken kunnen worden, bijvoorbeeld het bedrijfsleven en fondsen. Denk ook aan provinciale sportorganisaties, het beroepsonderwijs en sportstimuleringsprogramma's zoals Revalidatie, Sport en Bewegen en Special Heroes. Een andere optie is het betrekken van bepaalde (bekende) personen, zoals een topsporter die wil optreden als ambassadeur.

Praktische links

- [Rapportage: zicht op cijfers mensen met een beperking](#)
- [Werkvorm: versneld op koers met de samenwerking \(alliantielab, betaalde ondersteuning\)](#)
- [Overzicht: regionale samenwerkingsverbanden aangepast sporten](#)

mede mogelijk gemaakt door

GrenzeloosActief

Gemeentelijke rol in samenwerking

De gemeente kan op verschillende manieren deelnemen aan het initiatief. Zij zijn bijvoorbeeld coördinator, subsidieverstrekker en/of opdrachtgever. Als zij verschillende rollen tegelijk vervuld, dan is het mogelijk dat de belangen uiteenlopen. In het kader van de veranderende overheid stimuleren gemeenten burgers, organisaties, en verenigingen (maatschappelijk middenveld) om voorstellen te doen of invloed uit te oefenen op het beleid. Inwoners van gemeenten nemen steeds meer zelf initiatief in het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken in hun eigen omgeving.

Coördineren vindt zowel op strategisch als op uitvoerend niveau plaats. Als je als gemeente meerdere rollen tegelijk hebt, is het mogelijk dat dit bij de samenwerkingspartners op een bepaald moment onduidelijkheid geeft of argwaan oproept. Het benoemen van deze verschillende rollen en gevoelens van partijen daarover aan het begin van de samenwerking kan ruis voorkomen en creëert meteen meer openheid in communicatie. Ook kunnen rollen onderling met elkaar botsen. Enerzijds wil de gemeente de eigen verantwoordelijkheid van mensen met een beperking stimuleren en de participatie verhogen. Aan de andere kant zal de gemeente bij regionale samenwerking mogelijk een coördinerende rol vervullen.

Als de gemeente verschillende rollen vervult (coördinator en subsidiegever (en dus opdrachtgever)), is de kans groter dat andere partijen achterover gaan leunen en zich afwachtend opstellen. De gemeente heeft immers inhoudelijk, procesmatig en financieel de touwtjes in handen. Het is in dit geval raadzaam om, indien mogelijk, deze rollen bij verschillende personen/afdelingen te beleggen. Ook kan de gemeente er voor kiezen dat de coördinatie door een andere partij wordt gedaan.

Wat kenmerkt een succesvolle coördinator?

Een succesvolle coördinator merk je niet altijd op, maar de teamleden ervaren wel dat 'alles lekker loopt' en dat er een gemeenschappelijk gevoel van eigenaarschap in het samenwerkingsverband is. Hieronder kort een aantal aandachtspunten die bij een goede coördinator passen:

- Sturen maar niet bepalen: dit betekent dat je gezamenlijke koersbepaling mogelijk maakt (en dan praat je zelf ook mee). Als je wel wilt bepalen, dan is de rol van opdrachtgever wellicht verstandiger.
- Passie uitdragen: vanuit intrinsieke motivatie, passie uitdragen naar de samenwerkingspartners en naar de buitenwereld.
- Gezamenlijk eigenaarschap: betrekken van alle partijen op basis van gelijkwaardigheid.
- Overzicht houden op project: hoofdzaken van bijzaken weten te onderscheiden.
- Oog voor proces: bijvoorbeeld: voor conflicten, motivatieverlies etc. Maak proceszaken regelmatig bespreekbaar.
- Netwerk hebben: iemand met een groot netwerk kan makkelijker schakelen.
- Verbinden: het vermogen om partijen te verbinden op het niveau van de ambitie is cruciaal, zeker als verschillende partners met verschillende belangen nader tot elkaar moeten komen.

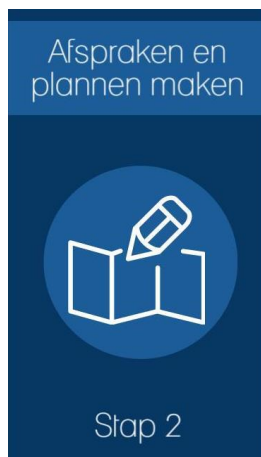
Tip: Bespreek met elkaar wie de meest geschikte coördinator is voor het proces. Zoek naar een 'verbindend leider': een trekker die betrokkenheid toont en tegelijkertijd ruimte geeft aan alle partners.

mede mogelijk gemaakt door

GrenzeloosActief

Stap 2 Afspraken en plannen maken

met partners komen tot afspraken en een plan van aanpak

Vanuit de gezamenlijke ambitie die je met elkaar vaststelt, bespreek je hoe je deze ambitie wilt bereiken. Bijvoorbeeld: de partners in het samenwerkingsverband hebben het doel dat alle mensen met een beperking dicht bij huis passend kunnen sporten en bewegen.

Vaak komt het voor dat bij veel nieuwe initiatieven mensen te snel overgaan tot een praktisch plan of juist blijven hangen bij een goed gesprek hierover. Mogelijk zijn er bestaande netwerken of initiatieven waarbij je kunt aansluiten of van kunt leren. Een analyse van de regio kan hierbij helpen. Hoeveel mensen met een beperking wonen in de regio en welke behoefte kennen zij? Welk sport- en beweegaanbod kennen we al en zijn er initiatieven waar we op kunnen aansluiten? Zijn er nog meer vraagstukken die het regionale samenwerkingsverband kan oppakken en uitvoeren? Hoe ziet het mogelijke netwerk eruit?

Om te komen tot een goed plan zijn mensen met verschillende kwaliteiten nodig. Het omzetten van de gezamenlijke ambitie naar een plan vraagt om mensen die elkaar aanvullen; de een is gericht op resultaat, de ander heeft oog voor planning en details, een derde kan goed het overzicht houden. Deze groep bereidt het maken van het plan goed voor en verdeelt de taken, maakt duidelijke afspraken en een realistische begroting. Ook kijken zij of er nog meer mensen of middelen nodig zijn of eventuele schakels ontbreken. Een analyse van de regio geeft inzicht in waar de aandacht op wordt ingezet en welke activiteiten van belang zijn. In deze fase is het goed om na te denken welke andere mensen of organisaties nodig zijn voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van het plan. Managers die bepalen hoeveel tijd en welk budget ervoor beschikbaar is, wellicht politieke leiders of bestuurders met invloed. En natuurlijk ook mensen met een beperking zelf.

Een plan schrijven is één, vervolgens onderzoek je of het plan goed doordacht is en klaar is voor de uitvoering. Kijk nog een keer goed en kritisch naar het plan. Of vraag een externe deskundig om het plan te beoordelen.

Tip: Kies de juiste samenwerkingsstructuur

Kies voor een juiste samenwerkingsstructuur, met op elk niveau voldoende mandaat ten behoeve van snelle besluitvorming, goede afstemming, behoud van motivatie en gevoel van eigenaarschap. Het is goed onderscheid te maken tussen een stuurgroep en de uitvoeringsorganisatie, maar let dan op een aantal aandachtspunten:

- Bepaal met elkaar een overlegstructuur, maak onderscheid wanneer strategische en wanneer uitvoerende zaken worden besproken. Zorg voor een planning van het project.
- Spreek met elkaar de taken en verantwoordelijkheden af, maak heldere afspraken.
- Zorg dat de stuurgroep voldoende betrokken is en blijft bij het project door ze bijvoorbeeld ook enkele keren uit te nodigen bij een moment wanneer sport- en beweegactiviteiten voor mensen met een beperking gaande zijn.

GrenzeloosActief

- Als de besluitvorming toch meer op het niveau van de stuurgroep ligt: houd daadkracht in de uitvoeringsorganisatie. Dit kan door een persoon (bijvoorbeeld de coördinator) als 'linking pin' in te zetten tussen beide groepen.

Tip: Werk samen aan de planvorming

Voer eerst het gesprek met alle betrokken partners in de gekozen samenwerkingsstructuur en werk het plan pas daarna uit op papier. Ga in op inhoud, maar ook op belangen, ideeën voor de organisatie en het proces. Schakel zo nodig een onafhankelijke procesbegeleider in. Laat alle partners onderdelen van het plan op papier zetten, bijvoorbeeld tijdens gezamenlijke schrijfsessies.

Tip: Investeer in een duurzame relatie

Samenwerken vraagt om vertrouwen. Partners die elkaar al kennen, hebben hierin een voorsprong. Als zij elkaar nog niet kennen of als er cultuurverschillen zijn, moet het vertrouwen nog groeien. Investeer hierin. Als het contact goed is, overwin je gemakkelijker grote wijzigingen of tegenslagen in een project.

Tip: Spreek tijdens de planvorming af wat je wilt meten

Evaluatie is geen doel op zich, maar geeft inzicht in de resultaten. Spreek af wat je wilt meten, maak dit zo concreet mogelijk en houd tijdens de uitvoering de resultaten bij. Indicatoren om te meten zijn bijvoorbeeld het aantal mensen met een beperking dat een passend sport- of beweegaanbod heeft gevonden, het aantal aanbieders, het aantal opgeleide trainers. En maak ook afspraken over de rapportage van de gegevens. Hoe vaak, waar en wanneer wordt er gerapporteerd?

GrenzeloosActief

Voorbeelden samenwerkingsstructuur

De structuur van samenwerking kan op verschillende manieren vorm krijgen. Hier een aantal elementen en voorbeelden:

- Een regionaal samenwerkingsverband aangepast sporten kan bestaan uit een aantal gemeenten, de provinciale sportorganisatie, een gemeente met netwerkpartners uit bijvoorbeeld zorg en onderwijs.
- Veel regionale samenwerkingsverbanden werken met een stuurgroep en uitvoeringsorganisatie. De samenstelling verschilt. De stuurgroep wordt bijvoorbeeld gevormd door wethouders van de gemeenten, de provincie, landelijke partijen en managers van deelnemende organisaties. De uitvoeringsorganisatie bestaat vaak uit een regionaal coördinator (zie hierboven) en medewerkers van de gemeenten. Andere netwerkpartners zoals onderwijs en zorg en sport- en beweegaanbieders kunnen zowel onderdeel uitmaken van de uitvoeringsorganisatie, of betrokken worden bij specifieke activiteiten.
- Coördinatie is belangrijk in een regionaal samenwerkingsverband. Stel daarom bij voorkeur een coördinator voor de uitvoering aan, verantwoordelijk voor bijvoorbeeld de loketfunctie van het samenwerkingsverband. De coördinator kan verschillende taken hebben zoals matches van vraag en aanbod, afstemming tussen en met de netwerkpartners, ondersteunen van sport- en beweegaanbieders, aanjagen van aangepast sporten in de regio door communicatie en zichtbaarheid, fungeren als 'linking' pin tussen de stuurgroep en de uitvoeringsorganisatie.

Voorbeelden financiering

Hoe kan het samenwerkingsverband worden gefinancierd? Hier een aantal voorbeelden en tips:

- Sportbudget deelnemende gemeenten.
- WMO-middelen (bijvoorbeeld vanuit participatie).
- Regeling buurtsportcoach. Je kunt bijvoorbeeld met meerdere gemeenten gezamenlijk een buurtsportcoach aangepast sporten inzetten.
- Bedrag per inwoner (bijvoorbeeld 0,25ct) deelnemende gemeenten.
- Fondsen, subsidie, sponsoring (wees er bewust van dat dit vaak geen structureel karakter heeft).
- Maak onderscheid tussen financiële en uitvoerende partners. Partners kunnen ook beide rollen hebben.
- Partners kunnen ook bijdragen door de inzet van uren.

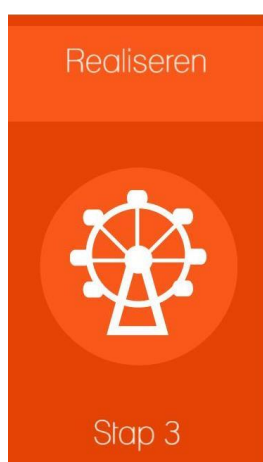
mede mogelijk gemaakt door

GrenzeloosActief

Praktische links:

- [Netwerkanalyse: breng je netwerk in beeld](#)
- [Tool: voorbeeld sportzoeker Uniek sporten](#)
- [Artikel: Gemeentelijk sportbeleid gehandicaptensport](#)
- [Artikel: Sport- en beweegaanbod voor mensen met een handicap](#)
- [Artikel: Tips voor structurele werving](#)

Stap 3 Realiseren

gezamenlijk uitvoeren van het plan

Je bent nu in de fase dat je de uitgewerkte ambitie gaat uitvoeren. Dat lijkt lang geduurd te hebben. Niet alle betrokkenen in het netwerk hebben een rol gespeeld in de planvorming, en kennen de uitgewerkte plannen niet. Zij krijgen hier nu ook voor het eerst mee te maken.

Dit is een spannende fase. Nu moet duidelijk worden of ook andere mensen vinden dat het initiatief een verbetering is. In deze fase zijn bijvoorbeeld de uitvoerders en de doelgroep belangrijk. Vinden de deelnemers dat regionale samenwerking een verbetering is? Of vinden ze dat juist helemaal niet? Moeten er nog dingen worden aangepast? De activiteiten van regionale samenwerkingsverbanden aangepast sporten kunnen divers zijn. In de uitvoering staat de match van de vraag met het aanbod centraal. Kan iedere (potentiële) sporter een passende sport- of beweegactiviteit in de buurt vinden? Een analyse van de regio kan hierbij helpen.

Voorbeelden

- [Publicatie: Kracht van de buurtsportcoach](#)
- [Artikel: Iedereen kan sporten in Midden Limburg](#)
- [Artikel: Deze doelgroep heeft meer drempels te overwinnen](#)
- [Artikel: Bouw een netwerk dat mensen helpt zelfredzaam te worden](#)

GrenzeloosActief

Activiteiten in de uitvoering

Als centrale activiteit in het regionaal samenwerkingsverband aangepast sporten staat de match van de vraag aan het aanbod. Het regionale samenwerkingsverband fungeert als de spil tussen vraag en aanbod. In het verlengde hiervan zijn diverse andere activiteiten te ontwikkelen. Welke activiteiten passend zijn is afhankelijk van de vragen van mensen met een handicap en sport- en beweegaanbieders. Hier een overzicht met mogelijkheden:

- Ondersteunen van de sporter bij het vinden van passend aanbod. Dit kan op verschillende manieren, binnen een range van verwijzing naar het aanbod tot aan een aantal keren met de sporter mee.
- Het opzetten van ontbrekend aanbod bij voldoende vraag van (potentiële) sporters.
- Het vinden van een sport- of beweegmaatje voor iemand met een beperking.
- Het ondersteunen van de sporter bij randvoorwaardelijke activiteiten zoals vervoer, financiën, hulpmiddelen.
- Het organiseren van evenementen of clinics aangepast sporten of bewegen. Sluit bijvoorbeeld aan bij een regulier evenement.
- Het ondersteunen van sport- en beweegaanbieders om het aanbod passend en toegankelijk te maken.
- Het organiseren van activiteiten op het gebied van deskundigheidsbevordering, zowel voor trainers als voor bestuurders.
- PR en voorlichting.

Tip: Bouw aan een sterke organisatie

Maak in de uitvoering heldere afspraken en kom ze na. Spreek af hoe je met elkaar omgaat, zowel binnen als buiten de vergaderingen om. Spreek bijvoorbeeld over het geven van feedback als afspraken niet worden nageleefd. Duidelijke afspraken zijn ook nodig over de taken en rollen in het werkplan. Besteed daarnaast aandacht aan het creëren van draagvlak voor het initiatief in de eigen organisaties, zowel op uitvoerend als bestuurlijk niveau. Dit draagvlak is cruciaal voor de samenwerking. Informeer de achterban regelmatig over voortgang en resultaten en laat betrokkenen indien mogelijk meebeslissen.

Maak in de startfase gezamenlijk een rol- en taakverdeling. Zoek passende rollen en taken bij personen die actief zijn in de samenwerking, zodat iedereen werk doet waar hij goed in is en zich prettig bij voelt.

GrenzeloosActief

Tip: Verandering in de situatie

Wees alert op een verandering in de situatie van partners, zoals een decentralisatie, reorganisatie, subsidies die stoppen. Belangen kunnen hierdoor verschuiven en dit heeft invloed op de samenwerking.

Tip: Koerswijzigingen

Wees voorbereid op verschillen tussen het opgestelde plan op papier en uiteindelijke uitvoering in de praktijk en ga hier flexibel mee om. Partners moeten ruimte nemen en geven om het plan aan te passen bij knelpunten. Dit moet altijd in gezamenlijke besluitvorming en opnieuw vastgelegd worden. Accepteer dat je niet alles kunt beïnvloeden en dat, ondanks hard werken, soms niet alle resultaten worden behaald.

Tip: Probleemoplossing

Voel je gezamenlijk verantwoordelijk voor het oplossen van problemen of conflicten, ondanks dat het probleem op papier soms belegd is bij één partner. Bespreek dit met alle partners en kom samen tot een oplossing. Ga conflicten niet uit de weg, maar spreek ontevredenheid uit en ga met elkaar in gesprek daarover.

Praktische tips:

- [Tijdelijnevaluatie: voor het evalueren van de de samenwerking](#)
- [Veranderdriehoek: zicht op dynamiek in samenwerking](#)
- [Artikel: Erkende interventies gericht op mensen met een beperking](#)
- [Factsheet: Buurtsportcoaches gehandicaptensport](#)
- [Factsheet: Vrijwilligers in sociale sportinitiatieven](#)
- [Factsheet: Draagvlak creëren voor sociale initiatieven binnen de vereniging](#)
- [Factsheet: Maatjes inzetten bij sociale sportinitiatieven](#)
- [Stappenplan: Samen sporten voor de sportvereniging](#)

Stap 4 Continueren en borgen

zorgen dat het initiatief wordt voortgezet

Zijn anderen ook positief over de regionale samenwerking aangepast sporten? Is er sprake van een verbetering in de match van vraag en aanbod? En zijn er meer mensen met een beperking die passend sporten en bewegen in de buurt? Dit ondersteunt dat de nieuwe situatie een verbetering is ten opzichte van de oude situatie. Dan is het tijd om het initiatief te continueren en te borgen. Het kan ook zijn dat er nog aanpassingen nodig zijn op het plan en de activiteiten voor de continuering.

Dit is de laatste fase. Vaak wordt deze fase vergeten. Dat is niet vreemd. Veel mensen denken (en jij misschien ook): het idee was toch al uitgevoerd? En iedereen was er toch enthousiast over? Een echte verbetering kan geborgd worden. Borging kan op verschillende manieren vorm krijgen. Denk bijvoorbeeld aan het opnemen van de ambitie in het beleid van alle partners. Dit kan zowel

GrenzeloosActief

specifiek in het sportbeleid, maar een integrale aanpak heeft de voorkeur en betrek ook andere beleidsterreinen hierin. Maak afspraken met de netwerkpartners voor de komende (meerjarige) periode en leg deze vast, bijvoorbeeld in een overeenkomst, of door middel van subsidietoekenning.

Als de regionale samenwerking werkt, vier de successen en maak dit zichtbaar naar buiten. Anderen mogen dat weten!

Tip: Maak opbrengsten zichtbaar en communiceer eenduidig

- Laat duidelijk zien voor welke verandering het initiatief heeft gezorgd. Zijn er meer mensen met een beperking gaan sporten en bewegen, welke ondersteuning is geboden aan mensen met een beperking en sport- en beweegaanbieders, is er meer passend aanbod, hoeveel trainers zijn opgeleid?
- Laat zien hoe door deze verandering werksituaties of werkafspraken zijn veranderd. Concreet betekent dit dat je bijvoorbeeld verankering van de ambitie in (integraal) beleid laat zien.
- Het initiatief kan ook op andere plekken waardevol zijn. Laat daarom zien wat de opbrengsten van dit initiatief zijn.
- Communiceer op een eenduidige manier naar buiten toe. Dit kan bijvoorbeeld vanuit een naam zijn met daarbij behorend logo en website.

Praktische links:

- [Factsheet: Financiering en borging van een sociaal sportinitiatief](#)
- [Factsheet: Zichtbaar maken van opbrengsten](#)

Evalueer regelmatig op het proces

Aandacht voor het proces leidt tot een soepeler samenwerking. Gebruik bijvoorbeeld een werkvorm als de Tijlijnvaluatie (zie link onderaan) voor tussentijdse evaluatie. Het kan helpen om hierbij een onafhankelijke procesbegeleider in te schakelen. Een andere manier is om mensen aan het einde van ieder overleg te laten reflecteren op het overleg of - breder- op het proces van samenwerking. Plan dit regelmatig en zet de evaluatie van het proces op de vergaderagenda. Maak naar aanleiding van de evaluatie concrete afspraken, leg deze vast en kom hierop terug.

mede mogelijk gemaakt door

GrenzeloosActief

Tip: Reflectie door frisse blik van buiten

Laat regelmatig een onafhankelijk persoon meekijken naar de koers van het samenwerkingsverband. Iemand met meer afstand tot het onderwerp ziet de zaken vaak anders.

Tip: Alert op verandering in mensen of rollen

Als mensen wegvallen of wisselen van rol, verstoort dit de samenwerking. Wees hier alert op en los dit gezamenlijk op.

Tip: Successen vieren!

Zijn er tussentijds mooie resultaten behaald? Vergeet dit niet te vieren! Dit levert positieve energie op, geeft betrokkenheid in de groep en toont anderen wat jullie bereiken met het project (zichtbaarheid).

GrenzeloosActief

Auteurs

Lilian van den Berg
Anneke Hiemstra

Eindredactie

Juul van Rijn

Fotografie

Inge Hondebrink, Hein Koops, Rachele photography, Kenniscentrum Sport

Illustratie

Chienette Bolt

Opmaak

Kenniscentrum Sport

Uitgave van Kenniscentrum Sport

Postbus 643

6710 BP Ede

T 0318 490 900

www.kenniscentrumsport.nl

www.allesoversport.nl

Het Stappenplan Regionale samenwerking Grenzeloos actief is een uitgave van Kenniscentrum Sport in opdracht van het programma Grenzeloos actief.

Dit stappenplan is tot stand gekomen in samenwerking met onder andere VSG, NOC*NSF, MEE Nederland en Sportkracht 12. Dit stappenplan is mede gebaseerd op de training Netwerken in Beweging van het Kenniscentrum Sport.

© 2016 Kenniscentrum Sport, Ede

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, hetzij mechanisch, door foto-kopieën, opnamen of op enige andere manier, tenzij dit kenbaar gemaakt wordt bij de uitgever.

mede mogelijk gemaakt door

